

LÆSE- GUIDE

LÆRE
MIDDEL
ODK

TIL ARTIKLEN: **Litteraturundervisning i udskolingen**

– en kortlægning af aktiviteter og litteraturdydaktiske tilgange fra læremiddel
til klasserum i tre 8. klasser

Af Maiken Sissel Norup og Helle Rørbech

02

HVAD FÅR DU UD AF AT LÆSE DENNE ARTIKEL?

Denne artikel bidrager med viden om aktiviteter og litteraturredidaktiske tilgange i tre forlagsproducerede didaktiske læremidler samt den planlagte og gennemførte undervisning med disse læremidler i tre 8. klassers litteraturundervisning. Du bliver klogere på sammenhængen mellem læremidler, lærernes planlægning og den faktiske undervisning samt hvilke litteraturredidaktiske tilgange, der præger litteraturundervisningen.

CENTRALE BEGREBER

Didaktiske læremidler

Materialer designet til undervisning, hvor der er truffet pædagogiske og faglige valg vedrørende indhold, mål og arbejdsformer.

Aktivitetstyper i litteraturundervisningen

Aktiviteter, der anviser eleverne til at arbejde med oplevelse, erfaring, analyse, vurdering, perspektivering og fortolkning.

Litteraturredidaktiske tilgange

- Formalistisk-nykritisk tilgang: Fokus på nærlæsning af teksten, analyse af samspillet mellem form og indhold uden inddragelse af forfatterens biografi eller læserens oplevelser.
- Reader-response-tilgang: Vægt på elevens oplevelse, erfaringer og personlige fortolkninger af teksten.
- Biografisk tilgang: Undersøger sammenhængen mellem forfatterens liv og tekstens indhold.
- Kritisk teori: Analyserer tekstens relationer til samfunds mæssige magtstrukturer, værdier og normer.

03

HVILKET STUDIE ER UDFØRT, OG HVORDAN?

Undersøgelsen er et deskriptivt multipelt casestudie, hvor tre 8. klasser følges fra begyndelsen til afslutningen af et forløb i litteraturundervisningen. Empirien består af:

1. Tre forlagsproducerede didaktiske læremidler
2. Lærernes skriftlige planlægning af undervisningen
3. Videooptagelser af 17 timers klassesamtaler

Gennem kvalitativ indholdskodning kategoriseres aktiviteterne i de tre empiriske nedslag i seks typer (f.eks. oplevelse, analyse, fortolkning, m.fl.) for at undersøge aktivitetsmønstre i litteraturundervisningen samt de litteraturredaktiske tilgange, de bygger på.

HOVEDRESULTATER

Den formalistisk-nykritiske tilgang dominerer undervisningen, hvor analyse af tekstens elementer prioriteres højt. Reader-response-tilgangen anvendes derimod sjældent, hvilket betyder, at elevernes oplevelser og erfaringer spiller en begrænset rolle i deres litteraturarbejde.

04

ARTIKLENS OPBYGNING

Indledning

Her sætter forskerne undersøgelsen i kontekst og præsenterer forskningsspørgsmålene.

State of the art

Her gennemgår forskerne relevant forskning om litteraturredaktiske tilgange.

Analysestrategi

Her redegør forskerne for de teorier og begreber, som anvendes til at analysere empirien.

Undersøgellesdesign og metode

Her beskriver forskerne casestudiets opbygning, de tre cases, samt hvordan empirien blev analyseret.

Resultater

Her fremstiller forskerne aktivitetstyperne i procentvise opgørelser og viser forskelle og ligheder mellem prioriteringen af aktivitetstyper i læremidler, planlægning og undervisning samt deres forbindelser til litteraturredaktiske tilgange.

Konklusion og diskussion

Her sammenfatter forskerne undersøgelsens vigtigste pointer og relaterer resultaterne til eksisterende forskning i en diskussion af de rammer, som aktiviteter og deres litteraturredaktiske tilgange sætter for elevers betydningsskabelse.

05

Gå til YouTube-kanal

BLIV KLOGERE

Find video-explainers på begreber, som er nyttige at kende til, når du læser forskningsartikler.

Du finder alle videoer på vores [YouTube-kanal](#) og på [Learning Techs hjemmeside](#).